

POSTAVLJANJE GRANICA U ODGOJU

Uz puno ljubavi i pažnje, djetetu je za zdrav razvoj potrebno i roditeljsko usmjeravanje. To podrazumijeva postavljanje granica u odgoju koje djetetu, ako su postavljene u ozračju uzajamne ljubavi, prihvaćanja i poštovanja, pomažu u razvoju samokontrole i preuzimanju odgovornosti za svoje ponašanje.

Važno je da granice budu JASNE, KONKRETNE I DOBRO DEFINIRANE. Djetetu je potrebno jasno reći što od njega očekujete, koje su mu opcije na raspolaganju i što je pozitivan ishod njegove suradnje.

Granice se ne baziraju na djetetovu strahu, već su usmjerene na pozitivan ishod njegova ponašanja. Stoga ih je potrebno postavljati kao obećanje (npr. „Možeš pogledati crtić kad pospremiš igračke), a ne kao prijetnju (npr. „Ako ne pospremiš igračke, ne možeš pogledati crtić!“).

Postavljanjem granica izbjegava se nastanak problema jer ih se postavlja prije nego što problem nastane ili se poveća. Tako, na primjer, s djetetom možete dogovoriti: „Kada dođemo u dućan, možeš izabrati samo jednu lizalicu.“

Roditelji, budite dosljedni! Ne popuštajte djetetu kad kaže „Još samo ovaj put“ jer time djetetu šaljete poruku da je u redu ne poštovati granice koje ste postavili. Ako jedan dan djetetu dopustite neku aktivnost, a već idući dan mu ju zabranite, zbunjujete dijete i činite ga nesigurnim.

Granicama postavljamo pravila i logične posljedice koje slijede za njihovo poštivanje ili nepoštivanje. Pritom negativne posljedice jednostavno predstavljaju izostanak pozitivnih - određenih privilegija koje ste dogovorili s djetetom za prihvatljiva ponašanja. Privilegije mogu biti, primjerice, pohvala, zagrljaj, još jedna priča za laku noć, gledanje omiljenog crtića...

Ne zaboravite obraćati pažnju na djetetova pozitivna ponašanja. Djeca žele biti voljena i udovoljiti svojim roditeljima. Ona će prije naučiti neko prihvatljivo ponašanje zbog dobivene pohvale, nego prestati s nekim neprihvatljivim ponašanjem ako ih se vrijeđa i ponižava.

Vlastita očekivanja upućujte djetetu jasno i konkretno. Djelotvornije je reći „Igraj se tiše“, umjesto kritike „Ne lupaj“. U komunikaciji s djetetom govorite u prvom licu („ja“), koristeći riječi poput „želim“, „osjećam“ ili „mislim“. Time djetetu priopćavate kako njegovo ponašanje djeluje na vas i dajete mu sugestiju za promjenu ponašanja (npr. „Kada hodaš bos, brinem za tvoje zdravlje i želim da obuješ papuče ili se igray na tepihu“).

MEĐUVRŠNJAČKI SUKOBI I POSTAVLJANJE GRANICA U ODGOJU

Brošura za roditelje

NASILNO PONAŠANJE

Nasilno ponašanje je svako ponašanje s namjerom da se nekome nanese šteta ili povreda bilo koje vrste.

Djeca reagiraju nasilno kada nisu zadovoljene neke njihove potrebe, što djecu frustrira.

ZAŠTO SE DIJETE POČINJE NASILNO PONAŠATI?

UZROCI U OBITELJI: nedostatak pažnje, nedovoljna briga i nadzor roditelja, izloženost nasilnom ponašanju i sadržajima, fizičko kažnjavanje - na taj način roditelji djetetu šalju poruku o prihvatljivosti dobivanja onoga što želimo ljutnjom, nasiljem i zastrašivanjem

INDIVIDUALNE OSOBINE: impulzivnost, živahnost, višak energije, nedostatak strpljenja, traumatizirana djeca - djeca kojoj se pripisuje "zločesto" ponašanje te se ona počinju ponašati u skladu s time

UZROCI U VRTIĆU: djeca se međusobno sukobljavaju, ali u vrtiću se gradi sigurno okruženje koje potiče razvoj socijalnih vještina, a prevenira razvoj neprihvatljivih oblika ponašanja.

ZNAKOVI NASILNOG PONAŠANJA ZA DJECU PREDŠKOLSKE DOBI

- Napadaji bijesa koji traju duže od 15 minuta i ne može ih nitko smiriti
- Ispadi agresije bez razloga
- Impulzivnost, neustrašivost i energičnost
- Konstantno odbijanje pravila i slušanja odraslih
- Nevezanost uz roditelje
- Često gledanje nasilja na televiziji ili računalu i uživanje u nasilnim temama

ŠTO RODITELJI MOGU UČINITI?

Pružite djetetu ljubav i pažnju, kako bi se dijete osjećalo sigurno i zaštićeno te razvilo osjećaj povjerenja.

Budite model prihvatljivog ponašanja djetetu jer djeca uče od odraslih. Pružite pomoć djetetu u osvještavanju vlastitih osjećaja, prenesite mu shvaćanje kako je ljutnja prihvatljiva, ali nasilno ponašanje nije. Pomognite djetetu da se nosi s ljutnjom na prihvatljiv način, da izrazi svoje osjećaje: riječima, ekspresivnim tehnikama (crtanje, modeliranje, igra uloga s lutkama), tjelesnom aktivnošću...

Postavite granice u odgoju. Potičite pojavu prihvatljivih ponašanja pridajući im pozornost i hvaleći ih, a za neprihvatljiva ponašanja dogovorite logične posljedice.

KVALITETNO PROVOĐENJE ZAJEDNIČKOG VREMENA RODITELJA I DJETETA

Djetetu je za zdrav razvoj potrebna emocionalna bliskost i kvalitetan odnos s roditeljem.

Zajedničko provođenje vremena roditelja i djeteta potiče u djetetu osjećaj vrijednosti te razvoj samopoštovanja, stoga je bitno da roditelj djetetu pokaže kako iskreno uživa u njegovom društvu.

Uz količinu, iznimno je važna i kvaliteta zajedničkog provođenja vremena roditelja i djeteta.

Kvalitetno provođenje vremena s djetetom podrazumijeva psihološku dostupnost roditelja djetetu - da je roditelj tu za dijete i posvećen mu je u potpunosti. Kada roditelj iskreno obrati pažnju na dijete te sluša i čuje što mu ono govori, djetetu šalje poruku da mu je ono važno i potiče djetetovu spremnost na suradnju, kako s roditeljem tako i s ostalima.

Stoga svakodnevno u kvalitetno provedite određeno vrijeme sa svojim djetetom, bez mobitela i drugih distrakcija. Razgovarajte s djetetom o tome kako ste proveli dan, zajedno čitajte priče i slikovnice, uključite ga u svakodnevne kućanske poslove i obiteljske aktivnosti te iskoristite te prilike za razgovor i učenje.